

2016 - 2017 URAP TÜRKİYE SIRALAMASI BASIN BİLDİRİSİ

15 HAZİRAN 2016

ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde yer alan University Ranking by Academic Performance (URAP) Araştırma Laboratuvarı 2009 yılından bu yana Türkiye'deki üniversiteleri akademik performanslarına göre sıralamaktadır. URAP 2016-2017 Türkiye sıralamasında, Web of Science/InCites ile YÖK'ün yayınladığı veriler kullanılmıştır. URAP'ın üniversitelerimiz için geliştirdiği bu sıralama sisteminin amacı, üniversitelerimizin kendi konumları hakkında bilgi sahibi olmasına yardımcı olabilmektir. Üniversitelerimizin bazı alanlardaki eksiklerini belirleyip kendilerini geliştirmelerini ve dünya sıralamalarında daha üst sıralara yükselmelerini diliyoruz. Üniversitelerimiz, 2003'ten bu yana dünya sıralamalarını yakından izlemekte ve daha üst sıralara yükselebilmek için çaba harcamaktadır. Maddi sıkıntılara ve kadro sorunlarına karşın çok sayıda üniversitemiz, uluslararası sıralamalarda dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer almaya başlamıştır. Geçtiğimiz yıl dünya sıralamalarında; ilk 1000'de 18 ve ilk 2000'de 76 üniversitemiz yer alma başarısını gösterdi. Dünya'da 20 bin civarında üniversite olduğu göz önüne alındığında, üniversitelerimizin çoğu üniversiteden daha iyi konumda olduğu görülmektedir.

2016-2017 URAP Türkiye Sıralaması'ndaki değişiklikler

Bu yılki sıralamada, yazar listesinde 500'den fazla ortak yazarı olan 1018 makalenin tümü değerlendirme dıőında bırakılmıőtır. Geçen yıl, 1000'den fazla atıf alan çok yazarlı makaleler değerlendirme dışı bırakılmıőtı. 2016-2017 Türkiye sıralamasında kullandığımız makaleler içerisinde, özellikle CERN kaynaklı yayınlar arasında çok yazarlı makalelerin sayısında önemli bir artıő olmuőtur. 2014-2015 sıralamamızda özellikle atıflara önemli etkisi olan çok yazarlı makalelerin sayısındaki artıő, bu yılki sıralamada yayın sayılarına yönelik göstergeleri de etkileyecek boyuta ulaőmıőtır. Değerlendirme dışı bırakılan makaleler, sıralamada yer alan 130 üniversiteden 32'sinin makale, atıf ve doküman puanlarını önemli ölçüde etkileyecek boyuta ulaőmıőtır. Bu etkinin boyutu makale puanında ortalama %23, atıf puanında %55, toplam doküman puanında ise %20 olarak gerekleőmıőtir. Yayın sayısı az olan bazı niversitelerimizde, 500 ve daha fazla ortak yazarı olan yayınlardan kaynaklanan puanlar makale ve atıf puanının %90'ına ulaőmıőtır.

URAP sıralamalarında iki yıldır yaptığımız bu uygulamanın bir benzerini THE (Times) ve QS sıralamaları da 2015 yılından itibaren uygulamaya başlamıştır. THE 1000 ve daha fazla yazarlı makaleleri, QS ise 10 ve daha fazla kurumun ortaklığı ile yayınlanan makaleleri değerlendirme dışı tutmaktadır. Bilindiği gibi bu uygulama dünyada ve ülkemizde pek çok niversitenin THE ve QS sıralamalarında alt sıralara düőmesine yol açmıőtı.

Bu yılki sıralamada, doktora ğrenci sayısı göstergesi doktora mezun sayısı ile deęiőtirilmiőtir. Sıralamada yer alan 130 niversitemizden 125'inde doktora programının olması olumlu bir geliőmedir. Bu durum üniversitelerimizi, doktora düzeyindeki ıktıları bakımından değerlendiren yeni bir göstergelyi sıralama sistemine ekleme olanağı saęlamıőtır. Bazı niversitelerimizden gelen öneriler doğrultusunda atıf ve toplam yayın göstergelerindeki zaman aralığı son 5 yılı kapsayacak Őekilde geniőletilmiőtir.

2016-2017 URAP Türkiye sıralamasında CERN makalelerinin durumu

2016-2017 URAP Türkiye sıralaması kapsamında InCites veri tabanından elde edilen veriler, CERN ortaklığı olan 1068 makaleye toplam 29.871 atıf verildiğini göstermiőtir. Üniversitelerimizin yer aldığı CERN ortaklı makale sayısı, Türkiye adresli tüm makalelerin yaklaőık %1'ini oluőturmaktadır (%0,92). Türkiye adresli CERN makalelerine verilen atıf sayısı ise Türkiye adresli tüm makalelere verilen toplam atıfın %7'sini oluőturmaktadır. Bu oran, CERN tarafından yayınlanan makalelerin Türkiye adresli tüm makalelerin aldığı atıf sayısını önemli ölçüde artırdığını göstermektedir.

Çok yazarlı CERN makalelerinde yer alan ve Türkiye sıralamasında yer bulan 36 kurumun aldığı toplam atıf sayısının %60'ı, sadece CERN ortaklığı olan çok yazarlı (500 yazardan fazla) makalelerden gelmektedir. Bu nedenle, CERN ortaklı 1068 makalenin 500 ve daha fazla yazarlı olan 1018 makalesi değerlendirme dışı bırakıldı. Yazar sayısı 500'ün altında olan 50 makalenin aldığı toplam 2515 atıf, ilgili 23 kurumun toplam atıf sayılarından çıkartılmadı.

2011-2015 yılları arasında yayınlanan ve Türkiye'den araştırmacıların yer aldığı 1018 makalenin yazar sayısı 500'ün üzerindedir. Bu çok yazarlı makaleler, üç yıllık sürede 29.871 atıf almışken, yazar sayısı 500'den az olan CERN makalelerinin tümü sadece 2515 atıf alabilmiştir. Çok atıf alan bazı CERN makalelerinde ise yazar sayısı 3000'i geçmektedir. Bu düzenlemeden sonra 130 üniversitemiz 9 göstereye göre sıralanmıştır.

2016-2017 URAP Türkiye sıralaması

Dünya üniversite sıralamaları ilk yayınlandığı tarihten bu yana üniversite adayları, veliler, akademisyenler ve basının artan ilgisini çekmektedir. Üniversite yöneticileri, kendi üniversitelerinin akademik performansını değerlendirebilmek ve dünya sıralamalarında üst sıralara yükseltecek stratejiler üretmek için çaba sarf etmektedir. URAP sıralamasının amacı, üniversitelerimizin sıralamada kullanılan göstergelere göre gelişmeye açık yanlarını görebilmelerini sağlamaktır. URAP Türkiye sıralamasında, bu yıl 130 üniversitemiz yer aldı. URAP Türkiye sıralamasının 130 üniversitemize, performanslarını görebilme ve kendilerini geliştirme olanağı sağlamasını diliyoruz. Diğer sıralama sistemlerinde olduğu gibi bu sistemin de eleştiriye açık yönleri olabilir. Üniversitelerimizden gelecek öneriler ve URAP laboratuvarında yürüttüğümüz geliştirme çalışmalarının sonuçlarına göre mevcut sıralama sistemimizde gerekli değişiklikler yapılacaktır.

URAP sıralama sistemi açık ve güvenilir bilgi kaynaklarından toplanan objektif verilere dayanarak hazırlanmaktadır. URAP Türkiye sıralamasında, üniversiteleri sıralarken kullanılan 9 gösterge aşağıdaki tabloda verilmektedir:

URAP 2016-2017 Türkiye sıralamasında kullanılan göstergeler

No	Gösterge	Amaç	Kaynak	Açıklama
1	Makale Sayısı	Araştırma	InCites ²	2015 yılına ait SCI, SSCI ve AHCI taramalarına giren makale sayısı
2	Öğretim Üyesi Başına Düşen Makale Sayısı	Araştırma	InCites ² ve YÖK ¹	2015 yılına ait SCI, SSCI ve AHCI taramalarına giren makale sayısı / 2015 yılı Öğretim Üyesi Sayısı
3	Atıf Sayısı	Araştırma	InCites ²	2011-2015 yılları arasında yayınlanan makalelerin aldığı toplam atıf sayısı
4	Öğretim Üyesi Başına Düşen Atıf Sayısı	Araştırma	InCites ² ve YÖK ¹	2011-2015 yılları arasında alınan toplam atıf sayısı / 2015 yılı Öğretim Üyesi Sayısı
5	Toplam Bilimsel Doküman Sayısı	Araştırma	InCites ³	2011-2015 yılları arasında yapılan toplam yayın, tebliğ vb. sayısı
6	Öğretim Üyesi Başına Düşen Toplam Bilimsel Doküman Sayısı	Araştırma	InCites ² ve YÖK ¹	2011-2015 yılları arasında yapılan toplam yayın, tebliğ vb. sayısı / 2015 yılı Öğretim Üyesi Sayısı
7	Doktora Mezun Sayısı	Eğitim ve Araştırma	YÖK ¹	2014-2015 Öğretim Yılı doktora mezunu sayısı
8	Doktora Öğrenci Oranı	Eğitim ve Araştırma	YÖK ¹	2015-2016 Öğretim Yılı doktora öğrenci sayısı / aynı dönemdeki toplam öğrenci sayısı
9	Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı	Eğitim	YÖK ¹	2015-2016 Öğretim Yılı toplam öğrenci sayısı / 2015 yılı Öğretim Üyesi Sayısı

1. 2015-2016 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi sayfasından (<https://istatistik.yok.gov.tr/>) alınmıştır.

2. Thomson Reuters Scientific'in *InCites* veri tabanından 7.6.2016 tarihinde alınmıştır.

3. Thomson Reuters Scientific'in *InCites* veri tabanından 7.6.2016 tarihinde alınmıştır. Makale, kısa makale, yorum/tarama makalesi, konferans bildirisi, kitap özeti, editöryal mektup, şiir, edebiyat/sanat eleştirileri gibi basılmış çok sayıda yayın türünü içermektedir.

Tabloda verilen 1., 3. ve 5. göstergelerin, büyük üniversitelerin lehine olduğu düşünülebilir ancak bu kurumlar dünya bilimine diğerlerinden daha çok katkı yapmaktadır. Bu katkıları nedeniyle yüksek puan almaları doğaldır. Tablodaki 2., 4. ve 6. göstergeler ise, üniversitelerin büyüklüğünden bağımsız olarak kişi başına üretkenliği ölçmektedir. Böylece büyük

üniversiteler toplam çıktılarında, küçükler ise üretkenliklerinden dolayı yüksek puan alma şansına sahiptir. Performansın sürekliliği; 3, 4, 5 ve 6'ncı göstergeler ile ölçülürken performansın güncelliği de diğer göstergelerle değerlendirilmektedir. Ayrıca SCI, SSCI ve AHCI endekslerine giren dergilerdeki makale sayıları az olan ancak konferans, kitap vb. ağırlıklı bilimsel çalışması olan üniversitelerin, bu çabası da 5. ve 6. göstergelerden aldıkları puanlarla değerlendirilmektedir. Sıralamada kullanılan dokuz gösterge eşit ağırlık yüzdelere sahiptir. Her üniversitenin yayın sayısı, atıf sayısı, doktora öğrenci sayısı gibi veriler için aldığı puanlara <http://tr.urapcenter.org> adresinden ulaşılabilir.

URAP TR 2016-2017 Türkiye sıralamasındaki ilk 15 üniversitemiz

Sıra	Üniversite	Toplam Puan
1	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	756,67
2	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	720,42
3	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	702,55
4	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	688,08
5	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	672,09
6	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	671,53
7	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	662,79
8	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	656,67
9	EGE ÜNİVERSİTESİ	655,38
10	KOÇ ÜNİVERSİTESİ	642,79
11	SABANCI ÜNİVERSİTESİ	637,66
12	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	617,40
13	ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	605,76
14	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	599,85
15	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	594,39

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü'nde URAP (University Ranking by Academic Performance) Laboratuvarında yürütülen bu çalışmamız Teknik Kurul ve Danışma Kurulunun ortak ürünüdür. Teknik Kurulumuzda görev yapan Prof. Dr. Nazife Baykal, Prof. Dr. Canan Çilingir, Prof. Dr. Ayşen Akkaya, Yrd. Doç. Dr. Murat Perit Çakır, Yrd. Doç. Dr. Cengiz Acartürk, Dr. Serkan Alkan, Oğuzhan Alaşehir, Buket Aran, Murat Koçak, Fatih Ömrüuzun, İlker Koç ve Çağatay Taşçı ile Danışma Kurulumuzda yer alan Prof. Dr. Nusret Aras, Prof. Dr. Tunçalp Özgen, Prof. Dr. Engin Ataç, Prof. Dr. Ülkü Bayındır, Prof. Dr. Attila Aşkar ve Prof. Dr. Yaşar Sütbeyaz'a teşekkür ederiz.

Bu çalışmamızın, Türk üniversitelerinin dünya sıralamalarında daha iyi yerlere çıkmasına katkıda bulunmasını diliyoruz.

Prof. Dr. Ural Akbulut
URAP Koordinatörü